

روزگار باغداران سرمازده تلخ تر از پرتقال‌های یخ‌زده

سارا صفی‌خانی

دستشان گذاشت. همچنین باغدارانی که به هوای سود بیشتر محصولات خود را روی درخت نگه داشتند، با ناکامی مواجه شدند؛ با وجود این برخی افراد مرکبات یخ‌زده را که سرمای موجود در فضای باغ‌ها باعث حفظ کیفیت ظاهری آن شده بود، با قیمت ناچیز از باغداران خریداری کرده و به صورت غیر قانونی وارد بازار می‌کنند. این در حالی است که عرضه پرتقال‌های تلخ در میدان میوه و تره‌بار از طرف سازمان میادین ممنوع اعلام شده و این امر موجب گرانی بی‌منطق و افزایش تقاضا از سوی مصرف‌کنندگان برای پرتقال‌های خارجی شده است.

مسکنی به نام بیمه!

سرمای امسال مسوولین را بر آن داشت که علاوه بر اعلام حمایت از باغداران خسارت‌دیده زیر پوشش بیمه (که به صورت تمدید قرارداد بیمه خسارت‌دیدگان انجام می‌شود) با پرداخت وام‌های بلندمدت از سوی صندوق کمک به خسارت‌دیدگان بانک کشاورزی که مورد تایید

کشاورزی، خسارات ناشی از سرمای زمستان سال جاری بیش از ۲۷ هزار میلیارد ریال در بخش کشاورزی برآورد شده که حدود ۴۵ درصد به محصولات باغی و ۳۰ درصد به محصولات زراعی اختصاص یافته است.

همچنین حسین مهاجرانی، رییس اتحادیه میوه و تره‌بار اعلام کرد: با وجود این که ۶۰ درصد مرکبات کشور در شمال تولید می‌شود و با وجود تولید دو برابر در سال جاری، این محصولات به دلیل یخ‌زدگی از بین رفته‌اند.

بدیهی است که امسال به دلیل سرما صادرات پرتقال که همه ساله به کشورهای آسیای میانه انجام می‌گرفت، متوقف شده و واردات این محصول از مصر، پاکستان و... بر صادرات آن پیشی می‌گیرد.

ناکامی باغداران و واسطه‌گران

در حالی که هر ساله دلالان و واسطه‌ها با پیش خرید محصول باغ‌های مرکبات پول خوبی به جیب می‌زدند، این بار سرما پرتقال‌های تلخ را روی

از آن جایی که متداول‌ترین و طبیعی‌ترین راه تامین آب در کشاورزی، نزولات آسمانی از جمله بارش برف است، وقوع این امر در اوایل زمستان امسال باعث شادمانی کشاورزان ایرانی شد؛ ولی بارش مداوم و سرمای طولانی و غیرمنتظره همراه با آن، آنها را غافلگیر کرد.

به طوری که بسیاری از باغداران و باغات مرکبات کشور بر اثر این بارش سنگین خسارات زیادی را متحمل شده و معیشت عده زیادی از باغداران به مخاطره افتاده است.

سرمای غیر مترقبه امسال بیشترین خسارت را به باغات مرکبات وارد کرده و کمبود این محصولات در بازارهای داخلی مشهود است و بدیهی است که مرکبات مصرفی مردم در بازار شب عید فقط با وجود محصولات ذخیره‌سازی شده تامین نمی‌شود.

سبقت واردات پرتقال

بنابر گفته غلامعلی سامی، سرپرست صندوق کمک به خسارت‌دیدگان بانک

www.iranagrimaga
یک تیر، دو نشان
 هم سایت دام گشت و صنعت را ببینید
 هم کلیه سایت‌های کشاورزی ایران و جهان
 www.iranagrimagazine.com iranagrimagazine.com
 تلفن: ۰۲۱-۸۸۸۳۳۷۸۱ فکس: ۸۸۸۳۳۳۶۱

عنوان سیاست‌ذخیره‌سازی برای تنظیم بازار از آن نام می‌برد، مجهز و مکانیزه نبودن این سردخانه‌هاست. به طوری که چندی پیش در یکی از بزرگترین سردخانه‌های کشور مقدار زیادی از پرتقال‌های کرمانی هنگام جابه‌جایی به داخل سردخانه دچار یخ‌زدگی شد.

مهدی زارعی‌پور یکی از مدیران موفق و پرتلاش در این بخش با اعلام این مطلب که بیش از ۷۰ درصد سردخانه‌ها فرسوده هستند و بخش اعظم فعالیت آنها وابسته به نیروی انسانی است، مشکل اصلی را به روز نبودن و قدیمی بودن سردخانه‌ها دانست.

وی همچنین محدود بودن فضای سردخانه‌ها را با توجه به افزایش حجم تولید محصولات یکی دیگر از مشکلات این بخش اعلام کرد و خواستار حمایت از این صنعت و باغداران شد.

عرصه را به دانش‌آموختگان بسپاریم

امروزه با گسترش ارتباطات و بهبود نسبی شرایط زندگی کشاورزان، زمینه‌های ترویج و آموزش به آنان بیش از پیش مهیا است. دیگر وقت آن رسیده تا کشاورزان و باغداران با تکنولوژی روز کشاورزی آشنا شوند. بدیهی است که بسیاری از کشاورزان (زارعین جزء) از وجود دستگاه‌هایی نظیر چترهای الکتریکی ده هکتاری برای جلوگیری از گزند برف و تگرگ و... در کشورهای مثل فرانسه و هزاران مورد مشابه دیگر بی‌خبرند. باغداران امروز از سرما خسارت دیده‌اند، فردا مشکل کم‌آبی، آفات و بیماری‌ها و هزاران اتفاق دیگر که همه در بخش کشاورزی امری طبیعی است رخ می‌دهد.

حوادث و مشکلات را در کشاورزی نمی‌توان متوقف کرد و همیشه در طول تاریخ این بشر بوده که برای حفظ دست‌رنج خود، تلاش، مبارزه و چاره‌اندیشی کرده است. چاره‌اندیشی امروز یعنی جلوگیری از ضرر سرما در سال‌های آینده! یعنی دوباره به همین میزان از سرما خسارت ندیدن! یعنی قبضه نشدن بازار داخلی از محصولات خارجی! یعنی...!

پس با این وجود وظیفه مسوولین است که علاوه بر حمایت مالی واقعی (نه آماری) از کلیه بخش‌های مربوط به کشاورزی، ترویج و فرهنگ‌سازی در راستای نوسازی و ارتقای کیفی این بخش را عملی کنیم.

متأسفانه این فرآیند در کشور ما به صورت انگشت‌شمار، آن هم در بعضی از باغات بخش خصوصی مشاهده می‌شود.

خسارتی که سرمای زمستان امسال به باغات وارد کرد، برای باغداران ایرانی خصوصاً باغداران شمال کشور اتفاق تازه‌ای نبود، با توجه به اینکه باغات مرکبات باید در نواحی کوهپایه‌ای قرار بگیرند و در این مناطق کاهش شدید دما و ریزش‌های جوی امری طبیعی به شمار می‌رود، همه ساله یا یک سال در میان سردرختی‌های این باغداران بی‌نوا اثر تگرگ و یا سرما از بین می‌رود. این در حالی است که سرما در اروپا شدیدتر و طولانی‌تر از سرمای سه ماهه‌ی زمستان کشور ماست.

حسین رفیعی، کارشناس مدیریت کلان در بخش کشاورزی ضمن ابراز تأسف از این موضوع، مکانیزه نبودن باغات و زمین‌های کشاورزی را عامل اصلی خسارت دانست.

وی همچنین افزود: سیستم مکانیزه کردن در دنیا برای نگهداری گیاه در شرایط غیر طبیعی استفاده می‌شود که در کشور ما علاوه بر تفاوت‌های بسیار زیاد با استانداردهای جهانی، خیلی مرسوم نیست و همین امر اساس قضیه‌ی خسارت است. به علاوه یکی دیگر از دلایل خرابی و یخ‌زدگی بسیاری از میوه‌های ذخیره شده در انبارها و سردخانه‌های کشور که دولت به

در مجلس شورای اسلامی نیز قرار گرفت، برای کمک به کشاورزان خسارت‌دیده بشتابند.

این در حالی است که کشاورزان و مدیران بخش‌های کشاورزی از پایین بودن مبلغ تعرفه بیمه، بالا بودن هزینه و قیمت تمام شده‌ی هر هکتار از باغات و همچنین شدت خسارت، شکایت دارند؛ به طوری که تأثیر بیمه را در جبران خسارتی نظیر فاجعه سرمازدگی امسال مانند گرفتن دست فردی که در حال غرق شدن است دانسته که فقط زمان غرق شدن او را به عقب می‌اندازد ولی او را نجات نمی‌دهد. به نظر می‌رسد دولت باید در خصوص وقایع این چنینی و تجهیز بیشتر منابع مالی صندوق بیمه محصولات کشاورزی برای میزان خسارات کشاورزان تمهیداتی بیندیشد.

با این حال حداقل فایده تمدید قرارداد بیمه، تعلق گرفتن همین مبلغ کم به کشاورزان است که با توجه به خسارات شدید ناشی از طولانی بودن دوره سرما و کاهش بیش از حد دما در زمستان امسال، مانند مسکنی زخم سرما را التیام می‌بخشد.

سافتار سنتی باغات، عامل اصلی خسارت

تکنولوژی حفظ باغات مکانیسمی است که در دنیا به کار برده می‌شود تا باغات و زمین‌های کشاورزی را از گزند حوادث غیر مترقبه حفظ و حراست کرده و خسارات وارده به باغ و کشاورز را به حداقل و گاهی به صفر برساند.